

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	6
Wabo	6
Waterwet	7
Ambtenarenrecht	8
Bijstand	11
Bestuursrecht overig	11
Algemene verordening gegevensbescherming	11
Belastingdienst-Toeslagen	12
Studiefinanciering	13
Wet basisregistratie personen	13
Wet op de rechtsbijstand	14
Vreemdelingenrecht	15
Asiel	15

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 836

MK ABRS, 11-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2023:3756](#)

staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Awb 8:69 lid 2

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 16

Wet basisregistratie personen (hierna: Wet brp) 2.69 lid 1 onder a, 2.81 lid 3, 2.58 lid 1, 2.60 onder g,

Besluit basisregistratie personen (hierna: Besluit brp) 32 lid 1, bijlage 1

BEROEPSPROCEDURE. GOEDE PROCESORDE. AANVULLEN RECHTSGRONDEN. AVG.

Afwijzing verzoek wijziging basisregistratie personen. Anders dan waarvan de rechtbank is uitgegaan, ligt i.c. aan het besluit een verzoek om rectificatie van gegevens als bedoeld in artikel 16 van de AVG ten grondslag. Artikel 16 van de AVG is rechtstreeks van toepassing. In artikel 2.58 van de Wet brp zijn nadere regels gesteld hoe het recht op rectificatie van gegevens in de basisregistratie kan worden uitgeoefend. Daargelaten nog dat de rechtbank gelet op artikel 8:69, tweede lid, van de Awb zelf de rechtsgronden ambtshalve moet aanvullen, moet de uiteenzetting van [appellant] ter zitting bij de rechtbank over de AVG worden beschouwd als een nadere onderbouwing van de in het beroepschrift opgenomen beroepsgrond over de te wijzigen gegevens in de brp. Dit betoog mocht niet wegens strijd met een goede procesorde buiten beschouwing worden gelaten.

Nu niet is gebleken dat over [appellant] onjuiste gegevens in de brp staan, kunnen die ook niet gerectificeerd worden.

Zie ook de samenvattingen van deze uitspraak onder het kopje "Algemene verordening gegevensbescherming" (JnB 2023, 847) en "Wet basisregistratie personen" (JnB 2023, 851).

JnB 2023, 837

MK CRvB, 25-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1862](#)

Awb 8:15

WRAKING. I.c. heeft verzoeker geen concrete feiten en omstandigheden naar voren gebracht waaruit (de schijn van) vooringenomenheid van behandelend rechter kan worden afgeleid. Als uitgangspunt geldt dat een rechter uit hoofde van zijn aanstelling moet worden vermoed onpartijdig te zijn, tenzij zich een uitzonderlijke omstandigheid voordoet die een zwaarwegende aanwijzing vormt voor het oordeel dat een rechter jegens een rechtzoekende een vooringenomenheid koestert, althans dat bij een rechtzoekende daarover bestaande vrees objectief gerechtvaardigd is. Verwijzing naar het arrest van HR van 21 september 2010, [ECLI:NL:HR:2010:BM9141](#). Dat de behandelend rechter in 2019/2020 als rechter betrokken is geweest bij een beroepsprocedure van verzoeker bij de rechtbank Midden-Nederland, dat verzoeker bezwaren had tegen de wijze waarop zij die zaak behandelde en om die reden destijds een wrakingsverzoek heeft ingediend, leidt niet tot de conclusie dat i.c. een dergelijke uitzonderlijke omstandigheid aan de orde is.

JnB 2023, 838

ABRS, 11-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3759](#)

college van burgemeester en wethouders van Wijchen, appellant.

Awb 6:7, 6:24

HOGER BEROEPSPROCEDURE. VERTEGENWOORDIGING BESTUURSORGAAN. I.c. is het hoger beroep door een juridisch medewerker namens het college ingesteld. Het college heeft hierna nadere stukken ingediend, maar deze indiening van stukken vond niet plaats binnen de beroepstermijn. Het ontbreken van een binnen de beroepstermijn genomen procesbesluit leidt echter niet per definitie tot niet-ontvankelijkverklaring van het ingestelde beroep.

Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 28 december 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3982](#) (r.o. 9). Van belang is dat in de procedure komt vast te staan dat het bestuursorgaan instemt met het instellen van hoger beroep. Aangezien de nadere stukken door het college zelf zijn ondertekend, is in deze zaak aan dat vereiste voldaan omdat daaruit immers blijkt dat het college instemt met het instellen van het hoger beroep.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Handhaving" (JnB 2023, 839).

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2023, 839

MK ABRS, 11-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3759](#)

college van burgemeester en wethouders van Wijchen, appellant.

Bestemmingsplan

HANDHAVING. BESTEMMINGSPLAN. RECREATIEWONING. PERSOONSGEBONDEN GEDOOGBESCHIKKING. VERTROUWENSBEGINSSEL. EVENREDIGHEID. I.c. mochten wederpartijen niet erop vertrouwen dat zij de recreatiewoning permanent mochten (laten) bewonen door anderen dan de houder van de persoonsgebonden gedoogbeschikking. Het college heeft zich op het standpunt kunnen stellen dat de beperking van het gebruik van de recreatiewoning niet onevenredig is. Verwijzing naar ABRS 20-06-

2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2014](#). Geen schending van artikel 8, eerste lid, van het EVRM.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college [wederpartij A] onder oplegging van een dwangsom [...] gelast om binnen zes maanden de permanente bewoning van de recreatiewoning op het perceel [...] door [wederpartij B] te laten beëindigen [...].

[...] 4. [wederpartijen] hebben aangegeven te beschikken over een op 27 juni 2007 aan [wederpartij A] verleende persoonsgebonden gedoogbeschikking en een door het college opgestelde brief van 13 december 2006, waaruit volgens hen volgt dat het mogelijk is dat iemand permanent in een recreatiewoning inwoont bij een houder van een persoonsgebonden gedoogbeschikking. Daarom mochten zij aan de gedoogbeschikking het gerechtvaardigd vertrouwen ontlenen dat tegen de inwoning van [wederpartij B] niet handhavend zou worden opgetreden.

[...] Vertrouwensbeginsel

[...] 9.2. Na de brief van 13 december 2006 en de verlening van de persoonsgebonden gedoogbeschikking zijn de bestemmingsplannen "Buitengebied Wijchen" en "Buitengebied

herziening 2014" vastgesteld waarbij de inwoning van [wederpartij B] niet is opgenomen als vallende onder het persoonsgebonden overgangsrecht dan wel is toegestaan omdat ingewoond mag worden bij [wederpartij A]. Voor zover enig gerechtvaardigd vertrouwen zou volgen uit de brief van 13 december 2006 en de gedoogbeschikking van 27 juni 2007 is dat met de vaststelling van de genoemde bestemmingsplannen uitgewerkt en had het op de weg van [wederpartijen] gelegen om in de bestemmingsplanprocedure op te komen voor hun belangen gelegen in het kunnen blijven behouden van de inwoonsituatie.

Dit betekent dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat sprake is van een situatie waaruit [wederpartijen] in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs konden en mochten afleiden dat tegen de inwoning van [wederpartij B] niet handhavend zal worden opgetreden.

[...] Evenredigheid

[...] 11.1. Onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 20 juni 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2014](#), heeft het college zich op het standpunt kunnen stellen dat de beperking van het gebruik van de recreatiewoning niet onevenredig is. De ten tijde van het besluit geldende bestemmingsplannen bevatten de beperking dat het recreatieverblijf niet voor permanente bewoning mag worden gebruikt. Voor zover deze beperking van het gebruik van het recreatieverblijf kan worden beschouwd als een inmenging in de rechten als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van het EVRM, is van belang dat die beperking van het toegestane gebruik zijn grondslag vindt in de Wet ruimtelijke ordening en de op grond van die wet vastgestelde bestemmingsplannen. Het verbod op de permanente bewoning van het recreatieverblijf is daarom bij wet voorzien en kan worden aangemerkt als noodzakelijk in het belang van het economisch welzijn van het land en de rechten en vrijheden van anderen. Dat het gebruik dat [wederpartij A] maakt van de recreatiewoning wordt beschermd door in het bestemmingsplan opgenomen persoonsgebonden overgangsrecht laat onverlet dat het in strijd is met het bestemmingsplan voor anderen dan [wederpartij A] om permanent in het recreatieverblijf te wonen. Mede gelet op hetgeen besproken onder 9.2 ziet de Afdeling in het aangevoerde dan ook geen aanknopingspunten voor het oordeel dat deze beperking van het gebruik van het recreatieverblijf onevenredig is gelet op het zwaarwegende belang dat is gediend met handhaving. De beperking leidt dus niet tot een schending van artikel 8, eerste lid, van het EVRM.

[...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 838).

JnB 2023, 840

MK Rechtbank Amsterdam, 04-10-2023, [ECLI:NL:RBAMS:2023:6152](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam (het college), verweerder.
Bestemmingsplan

HANDHAVING. BESTEMMINGSPLAN. BEGRIP EXTENSIEF RECREATIEF MEDEGEBRUIK. I.c. worden geoordeeld dat het zwemmen aan de Borneokade niet valt onder extensief recreatief medegebruik zoals dat is toegestaan door het bestemmingsplan. Het zwemmen aan de Borneokade concentreert zich, vooral op warme dagen, op één bepaalde plek. Namelijk in het water rondom de steiger. Op het water wordt daarmee een groot feitelijk beslag gelegd door één activiteit, die op warme dagen door relatief veel mensen wordt beoefend. Dit betekent dat uiteindelijk in een beperkt deel van het water, relatief veel mensen recreëren. Dit kan niet als 'extensief' recreatief medegebruik worden aangemerkt.

[...] 16. Eisers hebben [...] een verzoek tot handhaving ingediend bij het college. Volgens hen wordt het water rondom de steiger in strijd met het geldende bestemmingsplan Borneo, Sporenburg en Rietlanden gebruikt (het bestemmingsplan), omdat in het water wordt gezwommen.

[...] 19. Partijen zijn het er over eens dat zwemmen kan worden gedefinieerd als recreatief medegebruik. [...] Partijen verschillen van mening of het zwemmen zoals dat plaatsvindt op de Borneosteiger kan worden gezien als 'extensief'. [...]

[...] 20. De rechtbank overweegt dat noch in het bestemmingsplan noch in de toelichting daarop een definitie wordt gegeven van het begrip 'extensief recreatief medegebruik'. Het is taalkundig niet duidelijk wat onder extensief recreatief medegebruik moet worden verstaan. Zoals de Afdeling5 heeft overwogen in een uitspraak van 12 mei 20216 is het begrip extensief recreatief medegebruik in het normale spraakgebruik niet gangbaar. Het had dus in de rede gelegen dat een nadere omschrijving in de planregels was opgenomen. Hier is echter niet voor gekozen. Ondertussen is het bestemmingsplan onherroepelijk. Het is tegen die achtergrond dat de rechtbank moet beoordelen of in dit geval de grenzen zijn overschreden van wat nog als extensief recreatief medegebruik kan worden aangemerkt.

21. Naar het oordeel van de rechtbank is hierbij het feitelijk gebruik van de ruimte van belang. Het feitelijk beslag dat door het gebruik op de ruimte wordt gelegd is een belangrijk aanknopingspunt bij de vaststelling of sprake is van extensief medegebruik.⁷ Het gaat hier om de combinatie van gebruik en oppervlakte. Bij een relatief groot oppervlakte, zoals een natuurgebied of park, en weinig gebruikers/recreanten die zich over dat gebied verspreiden, zoals wandelaars of fietsers, zal eerder sprake zijn van extensief medegebruik dan bij een kleinere oppervlakte en veel gebruikers/recreanten. Ook de hoeveelheid geluid die wordt geproduceerd of andere factoren die een ruimtelijke uitstraling op de omgeving hebben, kunnen een rol spelen. Een aantal wandelaars zal een stuk grond eerder extensief gebruiken dan hetzelfde aantal crossmotoren. Bij extensief recreatief medegebruik moet het dus gaan om een medegebruik waarbij geen overwegende druk wordt uitgeoefend op de omgeving.

22. Anders dan de voorzieningenrechter heeft geoordeeld in de uitspraak van 24 augustus 2021 is de rechtbank van oordeel dat, gelet op het bovenstaande, niet mede doorslaggevende betekenis toekomt aan de vraag of sprake is van bedrijfsmatige activiteiten en of er bouwwerken staan die de activiteit ondersteunen. Deze omstandigheden kunnen aanwijzingen zijn dat een activiteit al dan niet extensief is, maar zijn niet doorslaggevend.

23. De rechtbank vindt hiervoor ondersteuning in diverse uitspraken. [...]

24. In het licht van bovengenoemde overwegingen is de rechtbank van oordeel dat in dit geval niet kan worden gesproken van extensief recreatief medegebruik. Het zwemmen aan de Borneokade concentreert zich, vooral op warme dagen, op één bepaalde plek. Namelijk in het water rondom de steiger. Op het water wordt daarmee een groot feitelijk beslag gelegd door één activiteit, die – zoals ter zitting op zichzelf niet is weersproken – op warme dagen door relatief veel mensen wordt beoefend. Duidelijk is geworden dat niet alleen mensen uit de buurt naar de steiger komen om te zwemmen, maar dat de steiger ook aantrekkingskracht heeft voor mensen van buiten de buurt. Dit betekent dat uiteindelijk in een beperkt deel van het water, relatief veel mensen recreëren. Dit kan naar het oordeel van de rechtbank niet als 'extensief' recreatief medegebruik worden aangemerkt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 841

MK ABRS, 11-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3775](#)

college van gedeputeerde staten van Drenthe.

Habitatrichtlijn 6 lid 3

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2, lid 3, 2.8 lid 3

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef, onder a, e, i

Besluit omgevingsrecht (Bor) 2.2aa, aanhef en onder a

WABO(-milieu). OMGEVINGSVERGUNNING. NATUURTOESTEMMING. AANHAAKPLICHT. VOORTOETS. BEREKENING STIKSTOFUITSTOOT. Verlenen omgevingsvergunning voor het drogen en vergassen van mest. I.c. wordt geoordeeld dat met aanvullende vergunningvoorschriften in het herstelbesluit is gewaarborgd dat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden in de omgeving van de beoogde inrichting onder alle omstandigheden zijn uitgesloten. Er geldt geen aanhaakplicht voor de aangevraagde en vergunde bedrijfssituatie.

[...] Bij besluit van 25 februari 2020 heeft het college aan Stercore B.V. (thans: Stercore Holding B.V.) een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een inrichting voor het drogen en vergassen van mest en het bouwen van een bouwwerk [...].

[...] 4. In hoger beroep gaat het om de vraag of het college zich op basis van de zogenoemde voortoets op het standpunt mocht stellen dat significante gevolgen voor nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Alleen in dat geval bestaat geen aanhaakplicht [...] en is een passende beoordeling [...] niet noodzakelijk.

[...] Aanhaakplicht

[...] Voortoets

[...] 12.3. Bij de berekening van de stikstofuitstoot zijn de bouwfase en de transportbewegingen op juiste wijze betrokken. De Afdeling kan zich vinden in het oordeel van de rechtbank hierover zoals vermeld onder 9.1 en 10.2 van de tussenuitspraak. Voor de bouwfase is uitgegaan van de ammoniakemissie in de gebruiksfase, omdat de ammoniakemissie in de gebruiksfase groter is dan in de bouwfase. Anders dan Milieudefensie Westerveld veronderstelt, is het niet zo dat voor de bouwfase in het geheel geen ammoniakemissie is meegerekend. Over de transportbewegingen heeft de rechtbank overwogen dat het gebruikelijk is om bij de stikstofbeoordeling de verkeersbewegingen van en naar de inrichting te betrekken zolang die bewegingen nog niet zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld. De rechtbank heeft verwezen naar "Instructie gegevens invoer AERIUS Calculator" die door BIJ12 is opgesteld ter ondersteuning van provincies, waaruit een dergelijke benadering volgt. Net als de rechtbank ziet de Afdeling in het door Milieudefensie Westerveld gestelde geen aanleiding voor het oordeel dat ook de vervoersbewegingen die al zijn opgegaan in het heersende verkeersbeeld meegenomen moeten worden in de AERIUS-berekening. Zie ter vergelijking r.o. 8.2 van de uitspraak van de Afdeling van 3 mei 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1743](#).

[...] 12.8. Met het herstelbesluit van 27 oktober 2021 heeft het college de motivering van het besluit van 25 februari 2020 aangevuld en daaraan nadere voorschriften verbonden over de ammoniakemissie, de metingen van het rendement van de luchtwassers en de monitoring. Het college heeft in vergunningvoorschrift 1.1.1 vastgelegd dat de ammoniakemissie maximaal 57 kg

NH₃ per jaar mag bedragen. Verder is in vergunningvoorschrift 1.2.1 vastgelegd dat het ammoniakverwijderingsrendement van de luchtwassers vanaf het moment van inname van afvalstoffen het eerste jaar tenminste ieder kwartaal en vervolgens ten minste elke zes maanden moet worden vastgesteld. Daarnaast is in vergunningvoorschrift 1.2.3 vastgelegd dat vergunninghoudster moet beschikken over een continu werkend stikstofmonitoringssysteem en dat de uitvoering daarvan in het controleplan moet worden vastgelegd. Laatst vermeld voorschrift is op verzoek van Stercore Holding aan de vergunning verbonden. Stercore Holding heeft op de zitting verduidelijkt dat zij door de continue monitoring op elk moment kan stoppen met de inname van rundvee-, vleesvarkens- en zeugenmest als het ammoniakemissieplafond dreigt te worden overschreden. Op dat moment komt het droogproces stil te liggen en stopt de ammoniakemissie. Stercore Holding kan dan verder met het vergassen van nagedroogde kippenmest en digestaat, waarbij geen ammoniakemissie vrijkomt omdat die stoffen niet hoeven te worden nagedroogd. Met de aanvullende voorschriften in het herstelbesluit is gewaarborgd dat de significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden in de omgeving van de beoogde inrichting van Stercore Holding onder alle omstandigheden zijn uitgesloten.

12.9. Gelet op wat onder 12.8 is overwogen, is niet langer onzeker of significante gevolgen zijn uitgesloten. Het college heeft zich dan ook terecht op het standpunt gesteld dat op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i, van de Wabo, in samenhang met artikel 2.2aa, aanhef en onder a van het Besluit omgevingsrecht, geen aanhaakplicht geldt voor de aangevraagde en vergunde bedrijfssituatie. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de rechtbank het besluit van 27 oktober 2021 ten onrechte vernietigd en had zij de rechtsgevolgen van het besluit van 25 februari 2020 in stand moeten laten. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB 2023, 842

ABRS, 11-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3761](#)

het dagelijks bestuur van het waterschap De Dommel.

Waterwet 2.1 lid 1, 5.4

WATERWET. Vaststelling projectplan. I.c. is terecht geconcludeerd dat het projectplan in stand kan blijven. Gelet op de doelstellingen in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet is terecht overwogen dat de vaststelling van een projectplan voor de aanleg of wijziging van waterstaatswerken primair is gericht op het voorkomen of beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste en dat daarbij ook met de andere in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet genoemde belangen rekening moet worden gehouden. Als het hoofddoel het toelaat, is er ruimte om de subdoelen van het projectplan na te streven, waaronder het verbeteren van de ecologische kwaliteit van de beek en het verbeteren van de ecologische verbindingzone door de bebouwde kom.

Besluit waarbij het dagelijks bestuur van het Waterschap De Dommel (hierna: het dagelijks bestuur) het projectplan "Klimaatrobuust Beekdal Sint-Oedenrode" heeft vastgesteld. [...]

Natuurwaarden van het beekdal

5. Het Groene Hart Brabant betoogt dat er met dit projectplan geen sprake is van behoud en herstel van het natuursysteem van het beekdal van de Dommel en dat de aardkundige kenmerken van het gebied leidend moeten zijn bij de te nemen maatregelen. [...]

5.2. De rechtbank heeft gelet op de doelstellingen in artikel 21, eerste lid, van de Waterwet terecht overwogen dat de vaststelling van een projectplan voor de aanleg of wijziging van waterstaatswerken primair is gericht op het voorkomen of beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste en dat daarbij ook met de andere in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet genoemde belangen rekening moet worden gehouden. Als het hoofddoel het toelaat, is er ruimte om de subdoelen van het projectplan na te streven, waaronder het verbeteren van de ecologische kwaliteit van de beek en het verbeteren van de ecologische verbindingzone door de bebouwde kom. Door de voor de bescherming tegen hoogwater benodigde verbreding van het winterbed van de Dommel ontstaan er ecologische verbetermogelijkheden. Het projectplan bevat daarvoor maatregelen. Het dagelijks bestuur heeft in het projectplan kenbaar rekening gehouden met de bescherming van de natuurwaarden in het projectgebied en verantwoording afgelegd in het licht van de doelstellingen in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet. In dit verband wijst de Afdeling op de paragrafen 1.6.2 (effecten op landschap), 1.6.5 (effecten op natuur), 1.8.1 (beperken nadelige gevolgen van het plan) en 2.1.1 (doelstellingen Waterwet) van het projectplan. Het Groene Hart Brabant heeft niet geconcretiseerd dat met het projectplan de in artikel 2.1, eerste lid, van de Waterwet genoemde doelstellingen niet kunnen worden bereikt. Dat Het Groene Hart Brabant wat natuurwaarden betreft een andere situatie in het beekdal wenselijk acht, laat onverlet dat het projectplan uitvoering moet geven aan de doelstellingen van de Waterwet en dat het primair gaat om de bescherming van de bebouwde kom van Sint Oedenrode tegen de gevolgen van hoogwater. Haar betoog biedt geen concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid van de wijze waarop het dagelijks bestuur in het licht van die doelstellingen de belangen van natuur en landschap heeft meegewogen. De rechtbank is terecht tot de conclusie gekomen dat het projectplan in stand kan blijven. Het betoog slaagt niet. [...]

Overige jurisprudentie Waterwet:

- Voorzieningenrechter ABRS, 11-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3754](#) (niet gepubliceerd op [www.Rechtspraak.nl](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2023, 843

MK CRvB, 28-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1860](#)

korpschef van politie;

Staat der Nederlanden (minister van Justitie en Veiligheid).

AMBTENARENRECHT. PESTGEDRAG OP DE WERKVLOER. AANSPRAKELIJKHEID RESTSCHADE. De korpschef heeft zijn zorgplicht geschonden en er moet dan ook een oorzakelijk verband worden aangenomen tussen het schenden van de zorgplicht en de psychische klachten van appellante.

3.6. Anders dan de rechtbank is de Raad van oordeel dat de feiten en omstandigheden die door appellante naar voren zijn gebracht aannemelijk maken dat sprake was van werkomstandigheden die – objectief bezien – een buitensporig karakter hadden. Uit de gedingstukken blijkt dat appellante gedurende een lange periode bij leidinggevend, bedrijfsarts en vertrouwenspersoon melding heeft gemaakt van problemen die zij ondervond op het werk. De overgelegde (aanvullende) verklaringen van (oud)collega's bevestigen dat appellante over een langere periode stelselmatig door collega's en leidinggevend is gepest. Niet valt in te zien waarom aan deze verklaringen geen waarde toekomt. Dat de verklaring van [A.] is gekleurd door de problemen die hij met de korpsleiding zou hebben gehad, heeft de korpschef niet aannemelijk gemaakt. Verder zijn de verklaringen van [A.] en [B.] dermate gedetailleerd en vertonen zij zodanig veel feitelijke overeenkomsten dat er geen reden is om aan te nemen dat de lange periode gelegen tussen de voorvallen en het opstellen van de verklaringen afbreuk heeft gedaan aan de inhoud daarvan. Verder noteerde de bedrijfsarts in 2009 in het kader van appellantes arbeidsongeschiktheid dat zij verbaal en fysiek werd bedreigd en werd gepest. Ook bij de beslissing om de arbeidsongeschiktheid van appellante aan te merken als beroepsziekte is uitdrukkelijk in ogenschouw genomen dat de psychische aandoening van appellante voortkomt uit de aanhoudende negatieve omstandigheden waaronder zij haar werkzaamheden heeft moeten verrichten. Het summiere onderzoeksrapport van het Bureau Integriteit & Security van [naam politieonderdeel] van 26 oktober 2012 is, zeker in het licht van de overige beschikbare gegevens onvoldoende om te concluderen dat van stelselmatig pesten geen sprake is geweest. Dat sprake was van roddelen over en negeren van appellante wordt door de korpschef in het verweerschrift van 14 juli 2023 overigens niet betwist en dergelijk gedrag valt naar het oordeel van de Raad, zeker als dit veelvuldig en langdurig gebeurt, als stelselmatig pesten aan te merken.

3.7. De korpschef heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij voldoende maatregelen heeft getroffen om het pestgedrag richting appellante te voorkomen en te beëindigen. De door de rechtbank opgesomde inspanningen van de korpschef zijn dat niet. Het treffen van maatregelen of het anderszins inspanningen verrichten om het pesten te voorkomen en te beëindigen lag ook niet in de lijn van de verwachting, omdat de korpschef ontkende dat pesterijen plaatsvonden en het gedrag richting appellante heeft afgedaan als dat er hooguit sprake was van wrijvingen tussen appellante en haar collega's, conflicten over taakverdeling en andere samenwerkingsproblemen.

3.8. Uit het voorgaande volgt dat de korpschef zijn zorgplicht heeft geschonden en een oorzakelijk verband moet worden aangenomen tussen het schenden van de zorgplicht en de psychische klachten van appellante.

JnB 2023, 844

MK CRvB, 27-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1851](#)

korpschef van politie.

Besluit algemene rechtspositie politie (Barp) 1 lid 1 aanhef en onder z, 54

AMBTENARENRECHT. DIENSTONGEVAL. De Raad is van oordeel dat i.c. sprake is van zodanige bijzondere omstandigheden dat appellant werd blootgesteld aan een verhoogd risico op letsel. Het ongeval dat appellant is overkomen moet worden aangemerkt als dienstongeval als bedoeld in artikel 1, eerste lid, aanhef en onder z, van het Barp.

Aangevallen uitspraak vernietigd.

4.2. De korpschef heeft betoogd dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat sprake was van opgedragen werkzaamheden. Dit betoog slaagt niet. Vaststaat dat aanwezigheid van de teamleden, onder wie appellant, verplicht was tijdens het teamuitje. De dag werd geregistreerd als een dienst en

als na overleg met de leidinggevende niet werd deelgenomen moest er verlof worden opgenomen. In de uitnodiging van 19 mei 2020 van de organisatie staat vermeld dat het kanovaren en de barbecue de hoofdpunten van het programma zijn. Niet genoemd is dat iemand zich voor een van die punten kon afmelden. Ook worden er geen alternatieve activiteiten genoemd. Dat appellant enthousiast heeft gereageerd op het programma van het teamuitje maakt dat niet anders. De korpschef heeft daarnaast geen stukken overgelegd waaruit zou blijken dat binnen het team bekend was dat er geen verplichting tot deelname aan de afzonderlijke activiteiten bij de teamuitjes bestaat. Evenals de rechtbank is de Raad dus van oordeel dat hier sprake is van opgedragen werkzaamheden.

4.3. Appellant heeft betoogd dat wel degelijk sprake was van een verhoogd risico op letsel. Dit betoog slaagt. Uit de stukken komt naar voren dat de kano in ieder geval 45 kilo woog. Daarbij komt dat er nog water en tonnen met bagage in de kano aanwezig waren. De kano moest uit het water worden getild bij het gemaal in de [naam gemaal] om verderop verder te kunnen varen. De kade was ter plaatse anderhalf tot twee meter hoog en de kano moest vanuit het water omhoog worden getild, staande op drassige ondergrond. Een en ander is niet betwist door de korpschef. De Raad is van oordeel dat in deze situatie sprake is van zodanige bijzondere omstandigheden dat appellant werd blootgesteld aan een verhoogd risico op letsel. Nu aannemelijk is dat in ieder geval een deel van de klachten van appellant verband houdt met het ongeval, ziet de Raad aanleiding om zelf in de zaak te voorzien en te bepalen dat het ongeval dat appellant op 11 juni 2020 is overkomen moet worden aangemerkt als dienstongeval als bedoeld in artikel 1, eerste lid, aanhef en onder z, van het Barp.

JnB 2023, 845

MK CRvB, 27-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1858](#)

staatssecretaris van Defensie.

Burgerlijk Wetboek (BW) 6:106 lid 1 aanhef en onder b

MILITAIR AMBTENARENRECHT. CHROOM-VI. IMMATERIËLE SCHADE. De Raad beantwoordt de vraag of in dit geval een concretisering of onderbouwing van de angstklachten achterwege kan blijven ontkennend. Weliswaar gaat het in dit geval om een ernstige schending van de zorgplicht, zoals de staatssecretaris ook heeft erkend, maar zijn de relevante nadelige gevolgen daarvan niet zo voor de hand liggend, dat een aantasting in de persoon zonder meer kan worden aangenomen. Niet wordt uitgesloten dat appellanten aanspraak zouden kunnen maken op vergoeding van immateriële schade wegens aantasting in de persoon, maar dan zullen zij de door hen gestelde sterke gevoelens van onbehagen, voortdurende angst voor een (ernstige) ziekte en gederfde levensvreugde in zekere mate moeten concretiseren en onderbouwen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2023, 846

MK CRvB, 19-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1783](#)

college van burgemeester en wethouders van Tilburg.

Participatiewet (PW) 18

Wet langdurige zorg (Wlz)

PARTICIPATIEWET. HERZIENING EN TERUGVORDERING I.V.M. VOLLEDIG PAKKET THUIS (VPT). I.c. had het college moeten onderzoeken of de bijstand met toepassing van de afstemmingsbepaling van artikel 18, eerste lid, van de PW, had moeten worden vastgesteld op een hoger bedrag, zodat het in mindering brengen van de maandelijks ontvangen bedragen per saldo niet zal leiden tot een voor haar financieel schrijnende situatie. Het college had dan ook alle relevante omstandigheden, mogelijkheden en middelen van appellante ten tijde in geding moeten onderzoeken. Door dat na te laten heeft het college geen volledig beeld gekregen waardoor het college niet heeft kunnen vaststellen of de korting op de bijstand in combinatie met de verplichting tot het betalen van een eigen bijdrage in het geval van appellante leidt tot een voor haar financieel schrijnende situatie, en daarmee tot een zeer bijzondere situatie.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Algemene verordening gegevensbescherming

JnB 2023, 847

MK ABRS, 11-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2023:3756](#)

staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Awb 8:69 lid 2

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 16

Wet basisregistratie personen (hierna: Wet brp) 2.69 lid 1 onder a, 2.81 lid 3, 2.58 lid 1, 2.60 onder g,

Besluit basisregistratie personen (hierna: Besluit brp) 32 lid 1, bijlage 1

AVG. GOEDE PROCESORDE. AANVULLEN RECHTSGRONDEN. Afwijzing verzoek wijziging basisregistratie personen. Anders dan waarvan de rechtbank is uitgegaan, ligt i.c. aan het besluit een verzoek om rectificatie van gegevens als bedoeld in artikel 16 van de AVG ten grondslag. Artikel 16 van de AVG is rechtstreeks van toepassing. In artikel 2.58 van de Wet brp zijn nadere regels gesteld hoe het recht op rectificatie van gegevens in de basisregistratie kan worden uitgeoefend. Daargelaten nog dat de rechtbank gelet op artikel 8:69, tweede lid, van de Awb zelf de rechtsgronden ambtshalve moet aanvullen, moet de uiteenzetting van

[appellant] ter zitting bij de rechtbank over de AVG worden beschouwd als een nadere onderbouwing van de in het beroepschrift opgenomen beroepsgrond over de te wijzigen gegevens in de brp. Dit betoog mocht niet wegens strijd met een goede procesorde buiten beschouwing worden gelaten.

Nu niet is gebleken dat over [appellant] onjuiste gegevens in de brp staan, kunnen die ook niet gerectificeerd worden.

Zie ook de samenvattingen van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 836) en "Wet basisregistratie personen" (JnB 2023, 851).

JnB 2023, 848

MK Rechtbank Midden-Nederland, 27-09-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:5118](#)

minister van Financiën, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15

AVG. Inzage persoonsgegevens Fraude Signalerings Voorziening (hierna: FSV).

I.c. wordt geoordeeld dat de minister de reden van de opname van eiseres op de FSV-lijst voldoende heeft toegelicht. De stelling van eiseres dat zij vanwege haar afkomst of buitenlandse huwelijk in de FSV-lijst is opgenomen, geeft geen aanleiding voor een ander oordeel. Het onderzoeksrapport van PwC waar eiseres zich op beroept, is een algemeen rapport dat niet concreet ziet op de situatie van eiseres. De conclusies uit dat onderzoeksrapport onderbouwen daarom niet dat eiseres mede vanwege haar afkomst of die van haar familieleden, of haar (buitenlandse) huwelijk in de FSV is opgenomen of is gecontroleerd bij haar aangifte inkomstenbelasting. Daarbij komt dat in het overzicht van de versterkte persoonsgegevens uit de FSV de nationaliteit en het huwelijk in het buitenland van eiseres ook niet staat vermeld.

[Naar inhoudsopgave](#)

Belastingdienst-Toeslagen

JnB 2023, 849

MK Rechtbank Den Haag, 29-08-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:14379](#)

Belastingdienst/Toeslagen, verweerder.

Besluit Compensatieregeling CAF 11

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) 2.1, 2.3

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE KINDEROPVANGTOESLAG.

AANVULLENDE SCHADEVERGOEDING. Het aflossen van schulden en het aangaan van een lening kwalificeren niet als door eiseres geleden schade die voor compensatie in aanmerking komt. Uit de Wht volgt dat alleen de aanvrager van kinderopvangtoeslag op grond van deze wet compensatie kan krijgen. Een kind van een gedupeerde ouder kan op grond van de Wht geen aanspraak maken op compensatie. Er is geen aanleiding voor het toekennen van een hogere aanvullende materiële schadevergoeding dan de reeds toegekende € 32.655.

[Naar inhoudsopgave](#)

Studiefinanciering

JnB 2023, 850

CRvB, 27-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1818](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 11.5

Besluit studiefinanciering 2000 (Bsf 2000) 6 lid 2 aanhef en onder a

STUDIEFINANCIERING. LOSKOPPELING. HARDHEIDSCLAUSULE. I.c. is sprake van zodanig bijzondere omstandigheden dat de minister onder toepassing van de hardheidsclausule, in afwijking van het bepaalde in artikel 6, tweede lid, aanhef en onder a, van het Bsf 2000, tot loskoppeling met ingang van 1 september 2015 had moeten besluiten. Dit betekent dat de berekening van de aanvullende beurs van appellant had moeten plaatsvinden zonder rekening te houden met enige (veronderstelde) ouderlijke bijdrage.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet basisregistratie personen

JnB 2023, 851

MK ABRS, 11-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2023:3756](#)

staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) 5, 16

Wet basisregistratie personen (Wet brp) 1.1, 1.4, 2.1, 2.7, 2.58, 2.63, 2.69, 2.81

WET BASISREGISTRATIE PERSONEN. NIET-INGEZETENE. WIJZIGING BRP. AVG.

RECTIFICATIE. Gelet op het woord 'uitsluitend' kan artikel 2.69, eerste lid, van de Wet brp niet anders worden begrepen dan dat er een beperkter aantal gegevens over niet-ingezetenen wordt opgenomen. Gelet op het samenstel van de bepalingen in artikel 2.1, tweede lid, en artikel 2.63, derde lid, van de Wet brp worden de andere gegevens dan genoemd in artikel 2.69, eerste lid, van de Wet brp, zoals de huwelijksgegevens van [appellant], niet bijgehouden. Nu i.c. niet is gebleken dat over [appellant] onjuiste gegevens in de brp staan, kunnen die ook niet op grond van artikel 16 van de AVG worden gerectificeerd.

[...] Bij besluit van [...] heeft de staatssecretaris het verzoek van [appellant] om de basisregistratie personen (hierna: brp) bij te werken zodat geregistreerd staat dat hij ongehuwd is en dat zijn geregistreerd partnerschap is ontbonden, afgewezen.

[...] 6.2. Vast staat dat [appellant] niet-ingezetene is. Verder is niet in geschil dat het huwelijk van [appellant] na zijn vertrek uit Nederland is omgezet in een geregistreerd partnerschap en dat dat vervolgens is ontbonden.

Ingevolge artikel 2.63, eerste lid, in samenhang gelezen met artikel 2.69, eerste lid, aanhef en onder a, sub 1, van de Wet brp worden over personen als [appellant] die niet-ingezetene zijn, voor zover hier van belang, uitsluitend de volgende gegevens opgenomen: a. algemene gegevens: 1° gegevens over de burgerlijke staat waar het betreft de naam, de geboorte, het geslacht en het overlijden. Het gegeven over het huwelijk of geregistreerd partnerschap van [appellant], wordt daarom niet in de basisregistratie opgenomen. [appellant] wordt niet gevolgd in zijn betoog dat de staatssecretaris meer gegevens over niet-ingezetenen in de basisregistratie zou mogen opnemen. Gelet op het woord 'uitsluitend' - in plaats van bijvoorbeeld 'in ieder geval' - kan artikel 2.69, eerste lid, van de Wet

brp niet anders worden begrepen dan dat er een beperkter aantal gegevens over niet-ingezetenen wordt opgenomen. Gelet op het samenstel van de bepalingen in artikel 2.1, tweede lid, en artikel 2.63, derde lid, van de Wet brp worden de andere gegevens dan genoemd in artikel 2.69, eerste lid, van de Wet brp, zoals de huwelijksgegevens van [appellant], niet bijgehouden. De persoonslijst van [appellant] is dus voor dat deel opgeschort. Het komt erop neer dat de gegevens in zoverre zijn bevroren toen [appellant] emigreerde; het zijn 'historische', niet-actuele gegevens. Artikel 16 van de AVG geeft recht op rectificatie van onjuiste gegevens. Naar het oordeel van de Afdeling zijn de huwelijksgegevens die over [appellant] worden verstrekt echter juist. Het niet bijgehouden huwelijksgegeven is niet een actueel gegeven en het wordt ook niet als actueel gegeven verwerkt. De staatssecretaris heeft ter zitting toegelicht dat gegevens zijn voorzien van een status, als zij aan derden worden verstrekt. De letter "A" staat voor "Actueel", "O" staat voor "Overlijden" en "E" voor "Emigratie naar een ander land". De gebruiker kan daaruit opmaken of de gegevens actueel zijn of niet. [appellant] heeft een uitdraai van zijn persoonsgegevens uit het portaal van Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders overgelegd, waarop onder meer staat: "Bronmelding GBA, Code: A". Hierover heeft de staatssecretaris ter zitting onweersproken gesteld dat dit een onjuiste weergave betreft, die vermoedelijk het gevolg is van de software die aansluiting op de brp mogelijk maakt. De Afdeling overweegt dat, hoewel gebruikers de status van de huwelijksgegevens van [appellant] kennelijk niet altijd goed interpreteren en dat voor hem tot vervelende situaties leidt, dit nog niet maakt dat de geregistreerde gegevens onjuist zijn. Nu niet is gebleken dat over [appellant] onjuiste gegevens in de brp staan, kunnen die ook niet gerectificeerd worden. De rechtbank heeft, zij het op andere gronden, alleen al hierom terecht geoordeeld dat de staatssecretaris het verzoek van [appellant] moest afwijzen. [...]

Zie ook de samenvattingen van deze uitspraken onder het kopje "Algemeen bestuursrecht (JnB 2023, 836) en "Algemene verordening gegevensbescherming" (JnB 2023, 847).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de rechtsbijstand

JnB 2023, 852

MK ABRs, 11-10-2024, [ECLI:NL:RVS:2023:3770](#)

raad voor rechtsbijstand Amsterdam (het bestuur van de raad voor rechtsbijstand; de raad).

Richtlijn 2013/48/EU 3, 11

Richtlijn 2016/1919/EU 2

Wet op de rechtsbijstand 12, 44

WET OP DE RECHTSBIJSTAND. NIET-AANGEHOUDEN VERDACHTE. Naar het oordeel van de Afdeling is haar uitspraak van 03-04-2013, [ECLI:NL:RVS:2013:BZ7602](#), achterhaald. Ook de niet-aangehouden verdachte heeft inmiddels recht op rechtsbijstand voorafgaande aan en tijdens het politieverhoor. Dat een niet-aangehouden verdachte recht heeft op verhoorbijstand is neergelegd in artikel 3, derde lid, aanhef en onder b, van Richtlijn 2013/48/EU en is, voor de niet-aangehouden verdachte die is uitgenodigd om op een plaats van verhoor te verschijnen om te worden verhoord, opgenomen in artikel 28d, eerste lid, Sv. Gelet op deze wijzigingen van de ter zake doende wet- en regelgeving, oordeelt de Hoge Raad, anders dan in zijn eerdergenoemde arrest van 9 november 2010, inmiddels dat ook een niet-aangehouden

verdachte recht heeft op rechtsbijstand voorafgaand aan en tijdens het politieverhoor. Verwijzing naar arresten Hoge Raad van 20-03-2018, [ECLI:NL:HR:2018:368](#), en 18-02-2020, [ECLI:NL:HR:2020:288](#). Dit betekent dat aan de uitspraak van de Afdeling van 03-04-2013 en het arrest van de Hoge Raad van 09-11-2010 niet langer de betekenis kan worden toegekend die de raad daaraan gehecht wil zien en die de rechtbank daaraan heeft toegekend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2023, 853

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 03-10-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:15145](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 28

ASIEL. LEEFTIJDSSCHOUW. Twijfel aan leeftijd. Schouw onvoldoende inzichtelijk en concludent. Een nadere toelichting over de betekenis van de uiterlijke kenmerken voor de bepaling van de leeftijd ontbreekt. Daarnaast is niet gespecificeerd welke verklaringen en signalen hebben geleid tot twijfel over de gestelde minderjarigheid. Ook niet inzichtelijk gemaakt waarom gedragingen leiden tot de conclusie dat getwijfeld wordt aan de gestelde minderjarigheid. AVIM en IND zien verder niet hetzelfde, wat vragen oproept over de zorgvuldigheid van de gehanteerde methode.

12. De rechtbank is allereerst van oordeel dat de leeftijdsschouw verricht door de AVIM en de IND onvoldoende inzichtelijk en concludent zijn. In het proces-verbaal van de AVIM wordt weliswaar vermeld dat eiser opvallende kraaienpoten/rimpels om de ogen heeft, een duidelijke zichtbare adamsappel en stoppels, maar er ontbreekt een nadere toelichting over de betekenis daarvan voor de bepaling van de leeftijd van eiser. Die nadere toelichting was wel nodig geweest – als verweerder aan die kenmerken kennelijk belang hecht – omdat het hebben van bijvoorbeeld een adamsappel, stoppels of kraaienpoten volgens de rechtbank zonder nadere toelichting niet direct tot de conclusie leidt dat iemand niet minderjarig kan zijn. Daarnaast heeft de AVIM niet gespecificeerd welke verklaringen en signalen – waarnaar het verwijst in zijn conclusie – hebben geleid tot twijfel over de gestelde minderjarigheid. Evenmin wordt in de conclusie uitgelegd waarom specifieke verklaringen en signalen tot die twijfel hebben geleid. Voor zover verweerder qua signalen doelt op de zin dat eiser binnensmonds praat en erg inhoudend is, kan de rechtbank evenmin uit het proces-verbaal opmaken waarom dit signaal reden geeft te twijfelen aan de door eiser gestelde minderjarigheid. Ook – de conclusie van – het rapport van de IND maakt niet inzichtelijk waarom er reden was te twijfelen aan de door eiser opgegeven leeftijd. Verweerder noemt verschillende lichamelijke kenmerken, maar het niet inzichtelijk wordt waarom deze specifieke kenmerken aanleiding geven te twijfelen over de door eiser opgegeven – minderjarige – leeftijd. Het valt de rechtbank daarbij ook op dat de medewerker van de IND géén opvallende kraaienpoten/rimpels om de ogen heeft geconstateerd, terwijl de medewerker van de AVIM deze wel heeft gezien. Dit roept vragen op over de zorgvuldigheid van de gehanteerde methode omdat dit objectief waarneembare uiterlijke kenmerken zijn, die niet aan subjectieve interpretatie onderhevig zijn, zeker niet als zij het predicaat

'opvallend' krijgen. Verder noemt de gehoormedewerker enkele gedragingen, maar ook daarvoor geldt dat zonder nadere toelichting niet inzichtelijk wordt waarom deze gedragingen – bijvoorbeeld een actieve luisterhouding of het vermijden van oogcontact – leiden tot de conclusie dat getwijfeld wordt aan de gestelde minderjarigheid. Daarbij blijft eveneens onduidelijk welke verklaringen van eiser hebben geleid tot twijfel over zijn minderjarigheid. Dat eiser meewerkend is, maar gespannen en zacht praat kan niet als zodanig worden gezien. De rechtbank verwijst in dit verband ook op werkinstructie 2018/196 - geldend ten tijde van de afgenomen leeftijdsschouw - waaruit volgt dat een gesprek over leeftijd gerelateerde onderwerpen moet plaatsvinden en de verklaringen die daaruit volgen bij de schouw betrokken moeten worden. Voorts blijkt niet welke signalen, waarop verweerder in zijn conclusie wijst, hebben geleid tot twijfel.

JnB 2023, 854

Rechtbank Den Haag, 03-10-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:15343](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 28

ASIEL. Ethiopië. Tigreeërs niet langer aangemerkt als risicogroep. Onvoldoende gemotiveerd waarom vrees bij terugkeer niet aannemelijk is. Beroep gegrond.

Tigreeërs als risicogroep

5. De rechtbank is allereerst van oordeel dat verweerder bij het beoordelen van eisers asielaanvraag niet het beleid heeft hoeven toepassen dat gold ten tijde van eisers asielaanvraag. Verweerder heeft er terecht op gewezen dat de toetsing van de vrees een toekomstgerichte toets is waarbij wordt beoordeeld of eiser momenteel of in de voorzienbare toekomst te vrezen heeft bij terugkeer naar zijn land van herkomst. Verder is de rechtbank van oordeel dat verweerders beleid om naar aanleiding van de informatie uit het Algemeen ambtsbericht Ethiopië van november 2022 Tigreeërs niet langer als risicogroep aan te merken, niet onredelijk is. Uit het ambtsbericht blijkt immers dat de algemene veiligheidssituatie voor Tigreeërs verbeterd is sinds het ondertekenen van het vredesverdrag en Tigrese burgers op veel plaatsen weer redelijk normaal kunnen functioneren in Ethiopië. Het enkele feit dat uit het ambtsbericht en de door eiser overgelegde brief van Vluchtelingenwerk daarnaast blijkt dat nog steeds sprake is van gewelddadige incidenten waarbij Tigreeërs zijn betrokken, doet hier niet aan af.

Vrees bij terugkeer

6. Het voorgaande laat echter onverlet dat verweerder de laatstgenoemde informatie kenbaar dient mee te wegen in het bestreden besluit. Verweerder heeft op dit punt volstaan met de overweging dat deze informatie is meegewogen in het besluit om Tigreeërs niet langer aan te merken als risicogroep en eiser erop gewezen dat het daarom aan hem is om zijn persoonlijke vrees bij terugkeer aannemelijk te maken. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder hiermee echter onvoldoende gemotiveerd hoe en of de algemene situatie voor Tigreeërs in Ethiopië is betrokken bij de beoordeling van eisers individuele vrees. Eiser heeft er in de beroepsgronden terecht op gewezen dat bij de beoordeling van de individuele vrees ook informatie over de groep waartoe de vreemdeling behoort, in eisers geval de etnische groep Tigreeërs, moet worden meegewogen. Dit klemmt temeer nu eiser afkomstig is uit Amhara waar de situatie blijkens de aangehaalde berichten mogelijk slechter is dan in andere gebieden in Ethiopië.

6.1. De rechtbank is daarnaast van oordeel dat ook gelet op het geloofwaardig geachte persoonlijke relaas van eiser door verweerder onvoldoende gemotiveerd is dat hij bij terugkeer niet te vrezen heeft. Verweerder vindt het geloofwaardig dat eiser in het verleden is blootgesteld aan vervolging

vanwege zijn etniciteit. Het feit dat iemand in het verleden reeds is blootgesteld aan vervolging of ernstige schade, is een duidelijke aanwijzing dat de vrees voor vervolging gegrond is en het risico op het lijden van ernstige schade reëel is, tenzij er goede redenen zijn om aan te nemen dat die vervolging of ernstige schade zich niet opnieuw zal voordoen. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder onvoldoende gemotiveerd dat er goede redenen zijn om aan te nemen dat eiser niet opnieuw zal worden blootgesteld aan vervolging. Hierbij is van belang dat eisers relaas zowel handelt over vervolging door buurtgenoten als vervolging door de autoriteiten. Het enkele feit dat eiser heeft aangegeven meer te vrezen voor zijn buurtgenoten dan voor de autoriteiten, maakt niet dat aan de vrees voor de autoriteiten geen betekenis meer toekomt. Vaststaat immers dat verweerder geloofwaardig acht dat eiser naar aanleiding van het incident op de markt door de autoriteiten is mishandeld en langere tijd in detentie is genomen omdat hij werd beschuldigd van landverraad en spionage. Daarbij heeft eiser tijdens het nader gehoor ook verklaard op de vraag of hij door de autoriteiten wordt gezocht: “dat weet ik niet, ik ben er wel bang voor.” Het feit dat eiser elders heeft aangegeven dat de vrees voor de gemeenschap bij hem voorop staat, maakt niet dat verweerder bij de beoordeling of de vrees van eiser gerechtvaardigd is, kon volstaan met overwegingen over eisers vrees voor de gemeenschap. Daarbij komt dat verweerder eiser ten onrechte heeft tegengeworpen dat zijn vrees voor zijn buurtgenoten enkel gebaseerd is op vermoedens. Eiser heeft er in zijn relaas op gewezen dat het incident waarbij hij werd mishandeld en gevangengenomen heeft plaatsgevonden op een drukke markt waar veel mensen uit die buurt naartoe gaan. Ook heeft er een huiszoeking bij hem thuis plaatsgevonden die te zien was voor buurtgenoten. Nu het gehele relaas van eiser – en dus ook deze onderdelen – geloofwaardig is geacht, dient verweerder ervan uit te gaan dat zijn arrestatie en de huiszoeking in bredere kring bekend was. Het enkele feit dat dit inmiddels enkele jaren geleden is, maakt – ook gelet op de nog altijd bestaande spanningen in het gebied – niet dat eisers vrees enkel op vermoedens is gebaseerd. De rechtbank is van oordeel dat verweerder dit aspect onvoldoende heeft betrokken in het bestreden besluit.

6.2. Gelet op het voorgaande zal de rechtbank het beroep gegrond verklaren. Verweerder heeft gelet op eisers eerdere blootstelling aan vervolging en zijn verklaringen onvoldoende gemotiveerd waarom eisers persoonlijke vrees voor vervolging en/of ernstige schade bij terugkeer naar Ethiopië niet aannemelijk is. Daarbij heeft verweerder ook onvoldoende betrokken dat, hoewel geen sprake lijkt te zijn van zodanige behandeling van Tigreeërs dat zij opnieuw als risicogroep moeten worden aangemerkt, er nog altijd sprake is van willekeurig geweld tegen Tigreeërs en geldt dat dit mogelijk in Amhara ernstiger is dan in andere delen van Ethiopië.

[Naar inhoudsopgave](#)